

Rautalammin kunta

Kirkonkylä, korttelin 83 (osa) asemakaavan muutos

Vastine luonnoksesta saatuun palautteeseen

LAUSUNNOT

Pohjois-Savon ELY-keskus

Kulttuuriympäristö

Kaavoitettava alue sijaitsee valtaosin valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä (RKY, Rautalammin kirkko ja keskusraitti). Asemakaavan viranomaisneuvottelussa sekä ELY-keskus että Kuopion kulttuurihistoriallinen museo esittivät, että Kuopiontien varteen tulisi saada puuistutuksia keventämään uudisrakennusmassan maisemallista vaikutusta arvokkaassa kulttuuriympäristössä ja huomioimaan kyläraitin maisemallista arvoa.

Myös RKY-kohdekuvauksessa mainitaan puurivien vaikutus tielinjan ominaispiirteisiin:

Keskusraitin linjaus on säilynyt, mutta sen varrella sijainneista vanhoista rakennuksista on nykyisin vain muutama jäljellä; kauppa ja liiketoimi ovat saaneet uudet rakennuksensa. Raitin valtavyöhykettä on korostettu puuriveillä, mikä antaa tielinjalle ominaisleiman. (https://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1720)

Kaavaselostuksessa (s.22) on todettu, että maisemaan kohdistuvia vaikutuksia ja avoimen pysäköintialueen hallitsevuutta voidaan lieventää sekä aluetta elävöittää istutusten avulla. Kuitenkaan kaavassa ei ole osoitettu minkäänlaisia istutuksia tai puuriviä.

Em. viitaten ELY-keskus katsoo, että kaavaan on tarpeen osoittaa Kuopiontien varteen istutettava puurivi. Lisäksi tulee tutkia muita mahdollisuuksia elävöittää aluetta ns. kaupunkivihreän avulla.

Kaavan vaikutukset viihtyvyyteen ja sosiaaliseen ympäristöön

Koskien kaavan vaikutuksia sosiaaliseen ympäristöön ja viihtyvyyteen todetaan kaavaselostuksessa (s.22), ettei kaavalla ole näiltä osin merkittäviä vaikutuksia. Kuitenkin kaavoitettavalla alueella on sijainnut viheralue/puisto, torialue sekä käyttäjilleen tärkeä skeittiramppi, jotka nyt poistetaan ja korvataan marketilla sekä aukealla, päällystetyllä paikoitusalueella.

Kaavan osatarkoitukseksi on kirjattu torin kehittäminen, ja paikoitusalueen osaa suunnitellaan käytettävän ajoittain torialueena. Tämän vuoksi on tärkeää tutkia kaavatyössä, miten alue saadaan toimimaan viihtyisanä ja elävänä sen kaikissa käyttötarkoituksissa. Kuten edellä

lausunnossa on mainittu, erityistä huomiota tulee kiinnittää alueen elävöittämiseen ja viihtyvyyteen, esim. istutusten, kaupunkivihreän ja muiden aluetta jäsentävien elementtien avulla.

Pohjavedet

Kaavaselostuksessa ei ole huomioitu vaikutuksia maaperään ja pohjaveteen millään tavalla. Kortteli 83 sijoittuu Talliniemen pohjavesialueen läheisyyteen ja samalle harjumuodostumalle, kuin missä rajattu pohjavesialue sijaitsee. Koska alueelle on suunnitteilla polttonesteen jakeluasema, tulee kaavamuutosalueen maaperän laatu ja pohjaveden pinnantasot selvittää. Lisäksi, koska kyseessä on sama harjumuodostuma, jossa toimii myös Rautalammin kunnan vesihuoltolaitoksen vedenottamo, on tässä vaiheessa kaavatyötä tarpeen selvittää, onko kaavamuutosalueelta pohjavesiyhteyttä pohjavesialueelle ja minne pohjavedet virtaavat. Vasta edellä mainittujen selvitysten perusteella voidaan arvioida polttonesteen jakeluaseman sijoittumismahdollisuutta suunnitellulle alueelle.

Vastine: Lisätään Kuopiontien varteen puurivi.

Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella. Etäisyys Talliniemen pohjavesialueelle on noin 180 m. Kaavamääräyksiin lisätään kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevan pohjavesialueen huomioivia määräyksiä sekä täydennetään kaavaselostuksen vaikutustenarviointia.

Alueella on toiminut aikaisemmin polttonesteiden jakeluasema. Uuden polttoaineen jakeluaseman osalta tilanne ratkaistaan ympäristöluvassa.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Suunnittelualue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY); Rautalammin kirkko ja keskusraitti. RKY-alueen arvot liittyvät tielinjaan, puustoon ja alueen varhaiseen rakennuskantaan.

Suunnittelualueella ei sijaitse rakennuksia – voimassa olevassa asemakaavassa korttelialue on varattu liikerakennuksille. Nyt nähtävillä olevassa muutosluonnoksessa osoitetaan suunnittelualueen arvokas luonne valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä (km-1).

Kaavamuutoksella on toteutuessaan taajamakuvaan muuttava vaikutus: Alueellinen vastuumuseo ehdottaa kaavakarttaan osoitettavaksi istutettavat tontinosat.

Pohjois-Savon alueellisella vastuumuseolla ei ole muuta huomautettavaa nähtävillä olevaan muutosluonnokseen.

Vastine: Lisätään puurivi Kuopiontien varteen sekä lisätään istutettavat alueenosat.

Pohjois-Savon pelastuslaitos

Pohjois-Savon pelastuslaitos pelastusviranomaisena pyytää kaavan laadinnassa huomioidaan ajoneuvoliikenteen lähivirkistysalueella pelastustie yleisötapahuman aikaan. Suositeltava leveys neljä metriä ja päällystetty, kuten oli ennenkin.

Jakeluaseman sijoittelussa tulee huomioida kemikaalilainsäädäntö KTM 415/1998

Kunnan vesihuoltolaitoksen tulee huomioida kaavoituksen sekä kunnallistekniikan rakentamisen yhteydessä, että vesijohtoverkosto on mitoitettu vastamaan alueen mitoitustilanteen vedenkäyttöä. Kiinteistöjen sammutusvesihuollon tarpeita huomioon ottaen.

Tässä korttelissa ei ole yhtään palopostia tai vesiasemaa, näkisin tarpeelliseksi korjata Kuopiontie 38 ja Mantakujan välissä oleva nykyisen maapaloposti.

Vastine: Tilavaraus huomioidaan kaavassa. Muut asiat merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Pohjois-Savon liitto

Voimassa olevassa Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040, (2. vaihe) suunnittelualueelle on osoitettu Rautalammin kirkko ja keskusraitti. MA-v merkinnällä:

Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta valtakunnallisesti tärkeä alue tai kohde (lyhenne)

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet eli RKY-kohteet (MA-v, ma-v).

Suunnittelumääräys:

*Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. **Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia.***

Kaavaselostuksessa on mainittu Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2.vaiheen laatimisen olevan käynnissä, sekä suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 (vahvistettu 2011, muutokset - 14, -16, -18), Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava 2030 (vahvistettu 2016, muutokset -18) ja Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1. vaihe (hyväksytty 2018).

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe on hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.12.2024, ja maakuntahallitus on määrännyt sen tulemaan voimaan 26.2.2025 alkaen. Pohjois-Savossa on voimassa kaavamerkintöjä kolmesta maakuntakaavasta: Kuopion seudun maakuntakaava (2008) Siilinjärven Yaran T/Ek 13.800 ja T/kem 13.803 merkintöjen osalta, Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. vaihe (2019) päivityksin.

Asemakaavamuutoksen kaavaselostukseen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tulisi muuttaa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2.vaiheen voimaantuloon ja muihin maakuntakaavoihin liittyvät voimassa olevat tiedot.

Pohjois-Savon liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen.

Vastine: Päivitetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä kaavaselostukseen maakuntakaavoitusta koskevat ajantasaiset tiedot.

FCG Rakennettu Ympäristö Oy

Mirjam Hyvönen

Arkkitehti SAFA